

Körforgásos gazdaság koncepciója és hazai realitása
MASZESZ XVIII. ORSZÁGOS KONFERENCIA
Lajosmizse (2017.05.16)

„Az Élet forrásában nincs tegnapi víz.” – Körforgásos gazdaság: lehetőség a víziparban

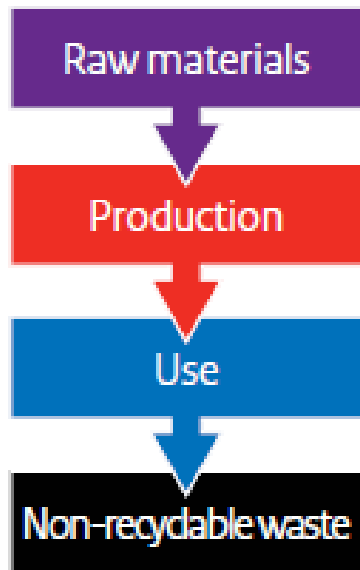

Az anyagkörforgás megvalósítása –
a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós
cselekvési terv (Brüsszel, 2015.12.2. COM(2015) 614

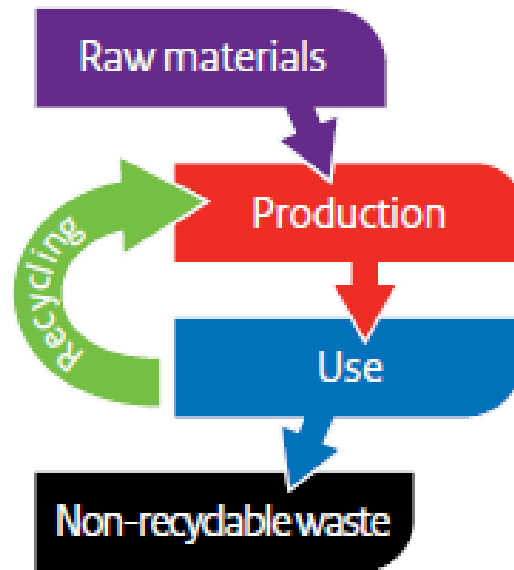
final)
Átterés a körforgásos gazdaságra, amelyben a
termékek, alapanyagok és erőforrások értékét a
lehető legtovább megőrzi a gazdaságban, a
hulladék keletkezését pedig a minimálisra
csökkentik, jelentős hozzájárulást jelent az EU arra
irányuló erőfeszítéseihöz, hogy fenntartható,
erőforrás-hatékony és versenyképes gazdaságot
alakítson ki. Ez az átmenet lehetőséget kínál
gazdaságunk átalakítására, és arra, hogy új és
fenntartható versenyelőnyöket alakítsunk ki Európa

A javasolt cselekvések az értéklánc számára.
minden egyes állomásán támogatják a körforgásos
gazdaságot – a termeléstől a fogyasztásig, a javítástól az újragyártásig, beleértve a
hulladékgazdálkodást, és a gazdaságba visszaforgatott másodnyersanyagokat.

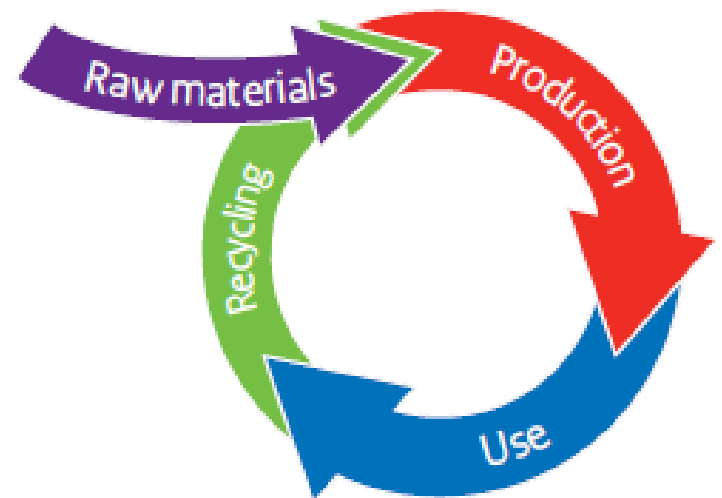
Linear economy

Reuse economy

Circular economy

A helyett, hogy csak a **termékek életciklusának** végére összpontosítanak, az átfogó intézkedések a **termékek teljes életciklusának átalakítására** irányulnak

Ipari ökológia (Industrial ecology)

Az ipari ökológia az ipari folyamatokban végbemenő anyag- és energiaáramlások kontrollálása. Ez a megközelítés az '**ipari ökoszisztémákon**' belüli szereplők közötti **összefüggésekre** fókuszál, és arra törekszik, hogy ún. zárt hurok (closed-loop) folyamatok jöjjenek létre a gyártási folyamatok során, melyekben a **hulladék nyersanyagként szolgál**, ezáltal megszüntetve a nem kívánatos melléktermék képződést. Az ipari ökológia nagy hangsúlyt helyez a természeti tőke helyreállítására, de egyúttal a társadalmi jóllét növelése is a célja. Az **ipari szimbiózis** például lehetővé teszi, hogy az egyik iparág **hulladéka** vagy melléktermékei a másik iparág **alapanyagaivá** váljanak.

Jelenleg történik: másodlagos nyersanyagokra vonatkozó minőségi előírások kidolgozása az egységes piacon működő gazdasági szereplők bizalmának növelése érdekében, olyan intézkedések meghozatala a környezettudatos tervezésre vonatkozó 2015–2017. évi munkaprogramban, amelyek az energiahatékonyság mellett a termékek javíthatóságát, tartósságát és újrahasznosíthatóságát is előmozdítják,

Víz újrafelhasználását célzó intézkedéssorozat megállapítása, beleértve egy jogalkotási javaslatot a **szennyvíz újrafelhasználására** vonatkozó minimumkövetelményekről.

Mi változik?

A körforgásos gazdaság olyan **ipari rendszer**, mely a **szándék és tervezés** révén a termékre nézve **regenáló és/vagy megújító**; a **hulladékot** az anyagok, termékek, rendszerek, **üzleti modellek elsőrendű tervezésével** kívánja **megszüntetni**.

A közbeszerzések az európai fogyasztás jelentős hányadát képviselik (az EU GDP-jének közel 20 %-át). Ennélfogva kulcsfontosságú szerepet játszhatnak a körforgásos gazdaságban, előkészítés alatt az un. **zöld közbeszerzés**, amelyek esetében a kritériumokat uniós szinten dolgozzák ki.

Erőforrások tudatosabb felhasználása (vállaltok **erőforrás-teljesítménye**):
Környezetvédelmi szabályok – a lineáris koncepció pl. hulladéklerakási díj, helyett újrahasználat

Technológiai anyagok esetében **felhasználói koncepció**, a fogyasztói helyett. Ez újfajta megállapodást tételez fel a vállalati együttműködésben, mely a **termék teljesítményén** alapul – szükséglet és igényoptimalizált hozzáférési lehetőség – teljesítményalapú fizetési modellek

Visszairányuló körfolyamatok és lépcsőzetes felhasználás: Az értékláncon belüli **diverzifikált felhasználás**.

Innovatív üzleti modellek: tulajdonlásról a **teljesítmény alapú fizetési**

Példa a szektorból

Acél esetében a globális anyagmegtakarítás 2025-re több mint 100millió tonna vasérc lenne, amennyiben az anyagáramlatok meghatározó részben alkalmaznák a körforgásos gazdaság módszereit...

Termőföldfelhasználási hatékonyság és talaj egészség. A termőföld romlásának költségeit világszinten évente 40 milliárd USD-re becsülik, anélkül, hogy a növekvő műtrágyafelhasználásnak, a biodiverzitás csökkenésének és a különleges természeti tájak megszűnésének rejtett vagy felbecsülhetetlen költségeit figyelembe vennék. A magasabb termőföldfelhasználási hatékonyság, a kevesebb hulladék az élelmiszer-lánc során, valamint a tápanyagok visszajuttatása a talajba növelni fogja a termőföld és a talaj, mint erőforrások értékét. A körforgásos gazdaság, azáltal hogy sokkal több biológiai anyagot juttat vissza a talajba az anaerób lebomlási vagy komposztálási folyamatokon keresztül, csökkenteni fogja a mesterséges tápanyagok révén történő helyreállítás szükségességét.

Összefoglalás

A körforgásos gazdasággal kapcsolatos cselekvés szorosan kapcsolódik az EU kulcsfontosságú prioritásaihoz: minőségi **foglalkoztatás, gazdasági növekedés, beruházási menetrend, éghajlat-energiakérdés, szociális menetrend, ipari innováció és fenntartható fejlődés.**

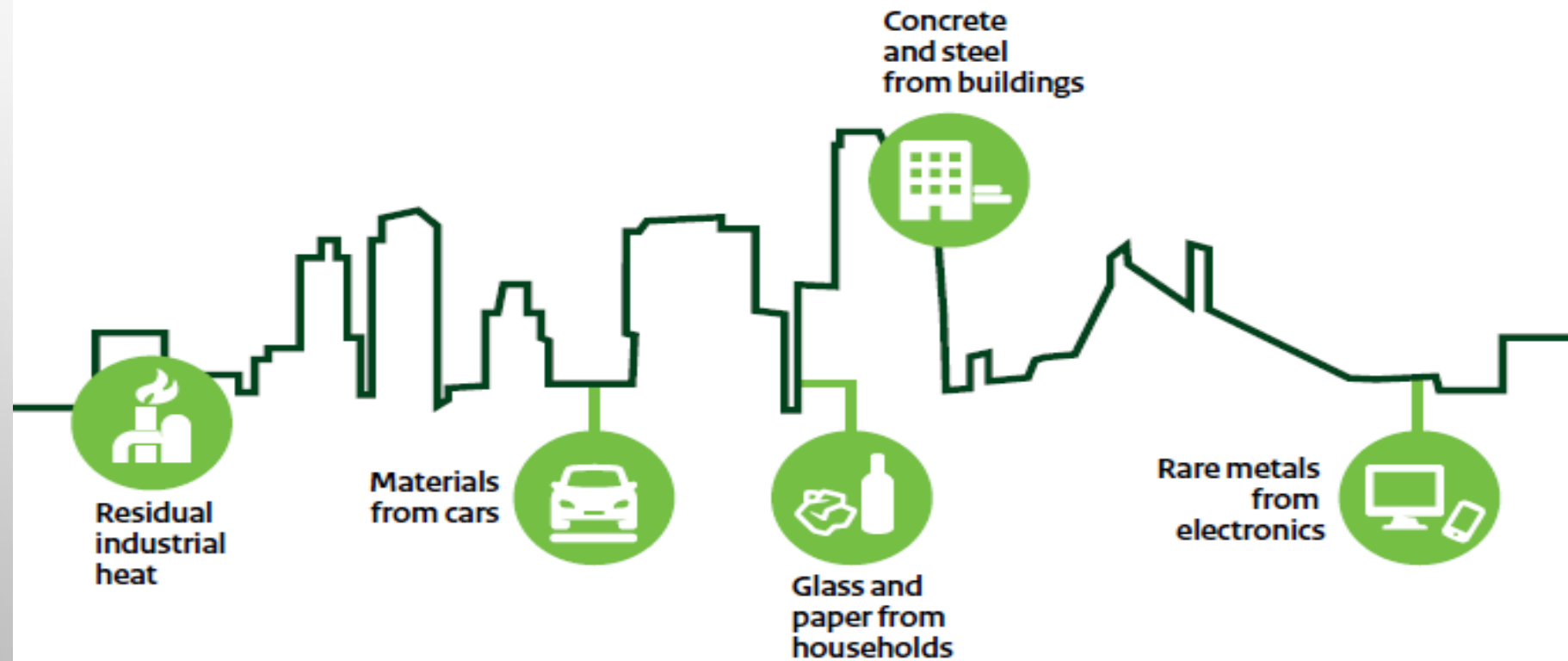
Cselekvési terv: Terméktervezés–Termelési folyamatok – Fogyasztás – Hulladékgazdálkodás – **Másodnyersanyagok és víz újrafelhasználás**

Prioritási területek: Műanyagok, Élelmiszer–hulladék, **Kritikus fontosságú nyersanyagok, Biomassza és bioalapú termékek**, Innováció és beruházás – Erőforrások összevonása, **Fenntartható beszerzés**

Hatékonyság mérési eszközök/mutatószámok: erőforrás–hatékonysági eredménytábla, nyersanyagok/másodlagos nyersanyagok eredménytábla,

Mivel a döntéseink (beszerzés, határértékek, minőségi–mennyiségi elvárások, stratégiák...) az „**ipari ökoszisztéma**” minden tagját, ezáltal az erőforrás–teljesítményt befolyásolják, szükség lesz folyamatos és széles körű, „klasszikus” gazdasági ágakon átnyúló együttműködésre, közös fejlesztésre, **stratégiára. Beszerzés = döntés az üzleti modellről**

The urban mine

Source: PBL; <http://themasites.pbl.nl/circulaire-economie/>

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET !